

Eläkeliiton Joensuun yhdistys 5. – 11.3.2024 Lehmirannan pelimanniweekolla.

Jouko Koivu

Yleensä pelimanniweekon reissuihin on osallistunut iso bussilasti porukkaa, mutta tällä kerralla meitä oli vain 12. Aika ei ehkä ollut otollinen, koska viikko oli myös koulujen hiihtolomaviikko, jolloin perhevierailuja oli tulossa. Niinpä matkasimme kahdenkymmenen hengen pikkubussilla, jossa oli hyvin tilaa. Joensuun matkailupysäkiltä starttasimme vasta klo 7 ja matka eteni ”Hempan” toimesta noin tunnin aiempaa nopeammin ja ehdimme majoittua perillä ennen klo 15 ja ruokailla heti sen jälkeen. Muutakin porukkaa saapui koko ajan ja alkuesittelyjen jälkeen tiistai-iltana pääsimme jo pyörähtelemään lattialla pelimanniensa tahdittamana. Tutut lomaohjaajat olivat asioita hoitamassa. Hyvin kaikki rullasikin koko viikon ajan. Anja Söderman toimi lomaohjaajana ja Niklas Strömberg johti tutulla rutiinilla orkesteria, jonka vahvuus oli nyt 22 soittajaa.

Alkuillasta oli tarjolla Lehmirannan esittely, kuten aina pelimanniweekon alussa. Vaikka siinä asioita kertautui aiemmilta vuosilta, esittely toimi hyvänä muistin palautuksena. Toiminta Lehmirannassa alkoi vilkkaasti 1928 nimellä Santalahden luonnonparantola ja kylpylaitos. Sota-aikana sinne evakuoitiin Halilan parantolan potilaita ja sotasairaala toimi talossa 1941-3. Kun sota päättyi, toiminta jatkui aluksi Karjalan lastenkylänä 1944-7, jonka jälkeen siellä toimi kansankorkeakoulu Alkio-opisto, kunnes se siirtyi Korpilahdelle ja poliittisesti sitoutumaton Eläkeliitto osti paikan 1975 alussa. Kuulimme, että vanhoista rakennuksista on jäljellä enää erillinen jo 1958 rakennettu Tervahovi. Se toimii jonkinlaisena matkailumajana. Muut rakennukset on uusittu ja uusia rakennettu. Nykyisin Lehmiranta pystyy majoittamaan 200 henkilöä ja käsittää myös kylpyläosaston.

Erikoismaininnan ansaitsee reilut 10 vuotta toiminut asenäyttely F-talon pohjakerroksessa. Tämä opettaja Jukka Nurmen keräämä huomattava kokoelma on auki vain kahtena viikonpäivänä iltapäivällä ja hiukan ”syrjässä”, joten saattaa unohtua ohjelmien välissä, vaikka tutustuminen on mielessä. Asekeräilijä itse ei enää käy esittelemässä kokoelmaa iän painaessa hartioita, mutta ihmetellä täytyy kokoelman monipuolisuutta.

Maastopolulla näkyy jopa 200-vuotiaita petäjiä ja pakkasyön jälkeen kuuraisia pensaita ja puita.

Kallioilla ja kivillä näkyy vierekkäin mm. valko-, harmaa- ja palleroporonjäkälää hyväkuntoiselle polulle.

Hyvä aurinkoinen viikko houkutteli monet ulkoilemaanakin päivittäin. Tiistaina kävelyreitti oli ollut vielä hankala käveltävä, mutta keskiviikkoamuna talonmies vetäisi tämän vajaan 3 km pitkän reitin sileäksi. Se olikin sitten kovapohjainen ja yllättäen ympäristössä oli myös kantohanki. Lehmijärvi oli jäässä ja pilkkijäin mukaan luja jää 30 cm paksu. Ruokasalin ikkunoista näki hyvin jälle, jossa näkyi kelkkailijoitakin pilkkijäin lisäksi. Sileän jään väri muuttui välillä vaaleaksi, kun yöllä kovemman pakkasen aiheuttama kuura kertyi pintaan. Kukaan ei harrastanut avantouintia. Tosin ei sitä varten ollut avattukaan jäätä.

Viikon ohjelma on sopivan tiivis. Tosin, jos kaikkeen aikoo osallistua voi välillä tulla kiirekin. Aamiaisen jälkeen on aina 9.30 "aamun avaus", jonka lomaohjaaja tai välillä joku yhdistyksen hoitaa. Jos ei ole valmiiksi pannut ylleen liikuntavaatteita, voi kauimmaisista huoneista olla kiire aamujumppaan, joka alkoi 10.15. Joskus aamunavaus nimittäin venähti yli puolituntiseksikin. Heti tämän tuoli- tai muun jumpan jälkeen muutamana päivänä oli lavisjumppaa, joka alkoi heti edellisen loppuessa. Aika moni osallistui molempiin vetreytystapahtumiin. Vesijumppa oli kylpylässä tarjolla päivittäin ja yleensä sinnekin ehti kahden jumpan jälkeen. Jos oli oikein ahne liikunnan suhteen, oli tarjolla kuntosalikin. Päivällä oli hyvin aikaa ulkoiluunkin ennen saliohjelmia.

	Perjantai 8.3.2024			
Nimipäivät: Vilppu	Kansainvälinen naistenpäivä	13.00	Tarunomainen pohjola / Luentosal	
		 13.30-15.30	RUOKAILU	
7.00 - 8.00 Aamu-uinti / Kylpylä		16.00	Pelimannisoitot ja päivätanssit / Juhlasali	
7.30 - 9.30 Aamiaisen / Ravintola		20.00	Illanvietto Porilaisittain/ Juhlasali	
9.30 -10.00 Ajatuksia päivään ja info / Juhlasali			Illatanssit pelimannien tahdittamana	
10.15 Kuntojumppa/ Juhlasali			noin klo 21.00 halukkaille elokuva Luentosalissa	
10.15 Vaihtoehto liikunnalle / Järvisali			"Yhteinen sävel" Tosipohjainen lämminhenkinen hyvän tuulen komedia, jossa brittiläisen varuskuntaupungin vaimot perustavat kuoron keventääkseen huoliaan. Kipakoiden yhteentörmäysten jälkeen yhteinen sävel löytyy ja kuoro kutsutaan suureen valtakunnalliseen tv-esiintymiseen	
11.30 Tunteet - saako näyttää vai ei?				
11.30 Pelimannien harjoitukset/ Juhlasali				
11.30 Vesijumppa				
12.00 Lauluryhmän harjoitukset / Juhlasali				
			Allasbaari avoinna 11.30- 20.00	
			Kahvila Amanda avoinna 9.00- 22.00	

Esimerkkinä päivätarjonnasta perjantai 8.3.2024. Tanssihaluisille tanssimahdollisuuksia oli päivittäin 3-4 tuntia; oikein innokkaille vielä puolille öin salin edessä käytävällä ja käytäväaulassa.

Pelimannit marssivat ryhdikkäinä raikuvien aplodien saattamana saliin ja osa näyttämölle Matti Raution pianonsoiton tahdittamana ja ovat valmiina aloittamaan soitot jo ekailtana.

Pelimanniporukan kohdalla oli erityistä se, että Anja esitteli heidät vuoron perään ja samalla kukin antoi pienen tai isomman soittonäytteen. Kuulimme, etteivät kaikki osaa lukea nuotteja, mutta sitä ei ryhmäsoitossa huomaa, kun kaikki pysyvät kuitenkin mukana korvakuulolta ja ovat tottuneet soittamaan ryhmässä ja ”Nikke” pitää hyvin huolen tahdistasta.

Lauluryhmä perustetaan aina niin, että Nikke kysyy ekaillaan yhteistilaisuudessa, onko halukkaita ja sanoo, mihin aikaan seuraavana päivänä aloitetaan harjoitukset. Nytkin ilmoittautui yksi tuolirivillinen laulajia, jotka esiintyivät pelimanniviikon lopulla. Sama koskee senioritansseja, jotka Anja vetää. Harjoituksiin ilmaantuu aina melkoinen ryhmä, joka esiintyy viikon loppupäivinä tai viimeistään viimeisenä iltana, kuten nytkin. Tuntuu mukavalta, kun kaikki ryhmät pystyvät esiintymään rutinoituneesti, mikä on tietysti hyvien ohjaajien ansiota.

Edelliset kuvat: Orkesterista esiteltiin peräkkäin kaksi viulistia, jotka antoivat myös näytteen yhdessä. He olivat ”erikätisiä” ja istuivat orkesterissa vierekkäin niin, että roka ei osunut toisen rokaan. Nämä näkyvät kuvassa. Jo perinteeksi koetaan se, että Hemppa tanssittaa Anjaa polkan tahdissa, kun illan pelimannisoitto on jo lopussa ja kumarrusten jälkeen tulee vielä Säkkijärven polkka.

Sauli lauloi orkesterin säestyksellä kappaleen Raatteen tie.

Veli lauloi, soitti kitaraa ja Sauli säesti mandoliinilla kappaleen ”Laps Suomen....” Timo esitti mm. tekemänsä protestilaulun petojen suojelun aiheuttamista ongelmista.

Heikki näyttämön oikeassa reunassa sähkösoittimineen esitti mm. saksalaisen tangon ”Rakkautta se ei ollutkaan...”

Korpilahden kansanpelimannit esittävät Matti Koskisen pojan Matti Koskisen isänsä muistoksi tekemän kappaleen Isä-Matin polkka ("Ennen mentiin polkan tahtia...."). Koskinen kierteli soittamassa jopa Pietarissa asti.

Viereisessä kuvassa loimaalainen mies esittää Amerikan mormonialueen espanjankielisen laulun ja säestää itseään kitaralla.

Monenlaista muutakin ohjelmaa oli nautittavana, mutta kuvia ja videoita ei tullut otettua tällä kertaa kovin kattavasti. Mm. Suomen paras viheltäjä ja Suomen ainoa esiintyvä naisviheltäjä, 2019 jo 80-vuotta täyttänyt Irma Vehmaskoski Keuruulta vihelsi muutaman kerran ja se onkin melkoinen elämys. Hän sanoo, ettei osaa lukea nuotteja, vaan muistaa kuulemansa sävelmät ja osaa ne heti viheltää. Hän päästelee monenlaisia lurituksia viheltämällä, mikä lumooa kuuntelijan heti. Konserttejakin hän on pitänyt mm. Tampere-talolla ja Laivoilla. Yleisöä saattaa olla 400. Hän on viheltänyt 4-vuotiaasta asti, mutta varsinaisia esiintymisiä on 25 viime vuoden aikana. Hänen isänsä ja äitinsäkin olivat taitavia viheltäjiä. Hänen esityksistään olimme nauttineet jo aikaisemmillä pelimanniviikoillakin. Nyt hän tuli mukaan vasta loppuviikolla.

Lauluryhmä esiintyi Niklaksen ja Matti Raution säestyksellä: "Nyt tuulet nuo viestin jo toivat....".

Senioritansseja näimme kolme kappaletta. Tässä on menossa kappale ”Kauas maailmaan”.

Pelimanniviikko ei ole pelkästään musiikista nauttimista, vaan monipuolista liikuntaa voi liittää mukaan halutessaan paljon. Sitä sisältyy joka päivä sunnuntaita lukuun ottamatta viikon vakio-ohjelmaankin, mutta omatoiminen liikunta on mahdollista päivittäin ulkona, uimalassa, ja kuntosalilla, uinti jo aikaisin aamulla ennen aamiaista. Jos muut asiat kiinnostavat enemmän, siihenkin on tarjontaa luentosalissa elokuvissa, kuvaesityksissä, keskusteluissa ja muissa ajattelua virittävässä tilaisuuksissa.

Erikoiskiitoksen ansaitsee Lehmirannan keittiö, joka tarjosi suomalaista perusruokaa. Monet naiset olivat lisäksi mielissään siitä, että sai vain nauttia ruokailusta, eikä tarvinnut itse siitä huolehtia eli kyseessä oli todellinen lomaviikko. Mukavat muistot jäivät pelimanniviikosta, joten lokakuun lopulla matkaamme kai taas Lehmirantaan.